

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni, u vijeću sastavljenom od sudije Radojke Nikolić, kao predsjednika vijeća i sudija Snežane Aleksić i Vere Sekulić, kao članova vijeća, uz učešće stručnog saradnika Klikovac Srdjana, u pravnoj stvari tužioca EMIRA KUSTURICE sa boravištem u Beogradu, Ul. Milorada Mitrovića, koga zastupa punomoćnik Marika Novaković, advokat iz Podgorice, protiv tuženih I reda Društvo za novinsku izdavačku djelatnost «Monitor» DOO Podgorica, Ul. 19. decembra br. 19, koju zastupa punomoćnik Tamara Durutović, advokat iz Podgorice, II reda «Antena M» DOO Podgorica, Ul. 19. decembra br. 19, koga zastupa punomoćnik Periša Perović, advokat iz Podgorice, III reda «Studio mouse» DOO Podgorica, Ul. 19. decembra br. 19, koga zastupaju punomoćnici Vesna Raičević i Velibor Marković, advokati iz Podgorice i IV reda, Andreju Nikolaidisu, iz Podgorice, Ul. 19. decembra br. 19, koga zastupa punomoćnik Tamara Durutović, advokat iz Podgorice, radi naknade štete, vr. sp. 100.000,00 €, odlučujući po žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Podgorici P. br. 1753/04 od 18.01.2006. godine, u sjednici vijeća održanoj 15.02.2008. godine, donio je

P R E S U D U

POTVRDJUJE SE presuda Osnovnog suda u Podgorici P. br. 1753/04 od 18.01.2006. godine u dijelu izreke pod stavom prvim, u odnosu na drugo i trećetuženog i žalba tužioca u tom dijelu ODBIJA KAO NEOSNOVANA.

PREINAČAVA SE gore navedena presuda u dijelu izreke pod stavom prvim u odnosu na tužene prvog i četvrtog reda i i z r i č e:

OBAVEZUJU SE tuženi prvog i četvrtog reda da tužiocu solidarno a po osnovu naknade nematerijalne štete na ime duševnih bolova zbog povreda ugleda, časti, slobode i prava ličnosti isplate iznos od 12.000,00 €, sa zakonskom kamatom počev od 18.01.2006. godine pa do isplate.

ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtjev iznad dosudjenog od još 88.000,00 sa kamatom po istom osnovu.

DUŽNI SU tuženi da tužiocu solidarno na ime troškova postupka isplate iznos od 75,00 € po pravosnažnosti presude.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Podgorici P. br. 1753/04 od 18.01.2006. godine, odlučeno je:

«I ODBIJA SE KAO NEOSNOVAN tužbeni zahtjev tužioca kojim je traženo da se tuženi od I do IV reda solidarno obavežu da mu po osnovu naknade nematerijalne štete, na ime duševnih bolova zbog povrede ugleda, časti, slobode i prava ličnosti, isplate iznos od 100.000,00 €, sa kamatom od dana podnošenja tužbe do isplate.

II DUŽAN JE tužilac da naknadi troškove parničnog postupka, pojedinačno:

- tuženom I i IV reda u ukupnom iznosu od 750,00 €, tuženom II reda u iznosu od 500,00 €,
- tuženom III reda u iznosu od 500,00 €,

sve prethodno u roku od petnaest dana po pravosnažnosti ove presude, uz upozorenje na posljedice prinudnog izvršenja».

Protiv te presude tužilac je blagovremeno izjavio žalbu iz svih zakonom predviđenih razloga. U žalbi navodi da sporni tekst «Dželatov šegrt» sa nadnaslovom «Emir Kusturica pravoslavni hrišćanin» koji je napisao tuženi IV reda, a objavio tuženi I reda u broju 710 od 28.05.2004. godine sadrži navode koji, nasuprot tvrdnjama prvostepenog suda vrijedjaju njegovu nacionalnu i vjersku pripadnost, a istovremeno predstavljaju i neistine o njegovom životu, profesionalnom radu, znanju i sposobnostima. Ističe da u prednje navedenim navodima ne stoji samo odgovornost tužengo I i IV reda već i II i III tuženog pa je predložio, a imajući u vidu da je tužilac ličnost nesporno poznat i van naših granica, da ovaj sud pobijanu presudu preinači ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

U odgovoru na žalbu tuženi I, II i IV reda su osporili navode iz iste, pa su predložili da ovaj sud žalbu tužioca odbije kao neosnovanu.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe čl. 379 ZPP-a ovaj sud nalazi da je donijeta na osnovu potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, bez počinjenih bitnih povreda odredbi Zakona o parničnom postupku, ali uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Iz provedenih dokaza utvrđeno je da je Nedjeljnik «Monitor» ovdje tuženi prvog reda, u broju 710 od 28.05.2004. godine objavio tekst «Dželatov šegrt» sa nadnaslovom «Emir Kusturica pravoslavni hrišćanin». Navedeni tekst sadrži niz uvredljivih riječi, citata, kojima se tužiocu imputira da je «glup, ružan, pokvaren», «da sve što ima treba da zahvali magarcima», da je pružao alibi za svakog ubijenog Muslimana», «da se svrstao na strani dželata u Srebrenici», kao i navode kojima se sa podsmjehom vrijedja vjerska i nacionalna pripadnost tužioca, kao i njegova umjetnička dostignuća. Sadržaj a i naslov teksta po nalaženju ovog suda grubo vrijedja čast i ugled tužioca kod koga su tako izazvani duševni bolovi doveli do poremećaja psihičke ravnoteže. Jer, po ocjeni ovog suda, a prilikom procjene da li su određene tvrdnje, odnosno navodi uvredljivog sadržaja, mora se cijeliti ne ono istrgnuto iz konteksta i trenutka u kojem se čini, već u sklopu svega toga. To znači da navodi iz spornog teksta kojima se tužiocu imputira da je «glup, ružan i pokvaren», da je «davao alibi za svakog ubijenog Muslimana u Bosni», da je «mnogo od onoga što je stekao duguje upravo magarcima», kao i navodi kojima se sa podsmijehom vrijedja vjerska i nacionalna pripadnost tužioca, te u tom kontekstu i sam naziv teksta, ne mogu se tumačiti kao vrijednosni sudovi već se njima uz veći stepen pretjerivanja i dozu poruge koja prevazilazi okvire pristojnog, vrijedja čast i ugled tužioca kao i pravo na njegovo sopstveno mišljenje.

Takodje, navodi spornog teksta koji se tiču vjerske pripadnosti tužioca ne mogu se tumačiti na način da je vjerskim i nacionalnim opredjeljenjem tužilac taj dio svoje intime učinio predmetom polemike, obzirom na Ustavom proklamovanu slobodu vjerskog i nacionalnog izražavanja koja činjenica ukazuje na izlišnost svake polemike po ovom pitanju kao i da vjersko i nacionalno opredjeljenje ne može biti tretirano sa dozom cinizma.

Dakle, objavljivanjem takvog teksta tuženi I i IV reda su prekršili novinarsku etiku i prekoračili pravo na slobodu izražavanja kao fundamentalno ljudsko pravo, jer to pravo nosi u sebi i odgovornost i ograničenje a koje se sastoji u tome da se načinom, odnosno sprovođenjem toga prava ne može vrijetovati čast, ugled i dostojanstvo ličnosti. To je i smisao ustavnog odredjenja ovog prava, Zakona o medijima i Evropske konvencije o ljudskim pravima, koji smisao tuženi nije ispoštovao niti se prema njemu dobronamjerno ponio.

Kod ovako

utvrđenog činjeničnog stanja a imajući u vidu odredbe Ustava po kojem su čast, ugled i sloboda ličnosti kao bitni činioci čovjekove ličnosti zagantovane i odredbi čl. 200 ZOO-a u vezi čl. 20 Zakona o medijima, tuženi I i IV reda su objavljivanjem spornog teksta, grubim vijedjanjem časti i ugleda odnosno iznošenjem neistinitih navoda tužiocu, kao ličnosti čiji ugled i slava prevazilazi granice ovih prostora, nanijeli štetu koja se ogleda u subjektivnom trpljenju duševnih bolova zbog povrede časti ugleda, slobode i prava ličnosti, a što predstavlja osnov za dosudjivanje naknade, koja tužiocu u konkretnom slučaju služi za uspostavljanje očigledno poremećene psihičke ravnoteže.

Shodno prednjem, tužiocu po nalaženju ovog suda pripada naknada štete u iznosu od 12.000,00 €, pri čemu se vodilo računa da iznos dosudjene naknade ne poprima karakter kompenzacije već satisfakcije a iznos mimo dosudjenog je nerealno i previsoko postavljen zbog čega je i prvostepena presuda u odnosu na tuženog I i IV reda morala biti preinačena.

Isto tako, a u odnosu na II i III tuženog prvostepena presuda je potvrđena obzirom da se iz sadržine «Sl. lista RCG» br. 5/03 od 30.01.2003. godine, utvđjuje da su tuženi II i III reda registrovani dana 25.02.2003. godine, što znači da na dan 28.05.2004. godine kada je objavljen sporni tekst tuženi II i III reda su već više od godinu dana prije tog objavljivanja, imali svojstvo posebnih pravnih lica, koja činjenica ukazuje na nedostatak pasivne legitimacije na strani II i III tuženog, kako to pravilno nalazi i prvostepeni sud.

Obzirom da je tužilac u odnosu na tuženog I i IV reda uspio u sporu u procentu od 10% a da je prethodno prvostepeni sud pravilno našao da na strani II i III tuženog stoji nedostatak pasivne legitimacije, to je ovaj sud a shodno odredbi čl. 152 ZPP-a i primjenom važeće AT-e tarife br. 12 od 7.03.2005. godine, odlučio kao u izreci ove presude.

Sa izloženog, a primjenom čl. 382 i 387 ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

VIŠI SUD U PODGORICI
Dana, 15. 02.2008. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA
Radojka Nikolić, s.r.

Tačnost otpravka ovjerava:
Ovlašteni službenik suda

